

Nieuws uit de Hervormde Gemeente Elspeet

2024 | Week 29, 30

Predikant: ds. M. van Kooten

Nunspeterweg 4

8075 AC Elspeet

Tel. 0577-491206

E-mail: m.vankooten@solcon.nl

Scriba: ouderling J. Fijan

Zichtweg 3

8075 CN Elspeet

Tel. 0577-491098

E-mail: scriba@hervormd-elspeet.nl

IBAN Coll. van Kerkrentmeesters Herv. Gem.:

NL29 RABO 0384 7680 75

IBAN Coll. van Diakenen Herv. Gem.:

NL61 RABO 0347 5000 99

Diensten

D.V.zondag 21 juli 2024

09.30 uur ds. M. van Kooten

15.00 uur ds. L.M. Jongejan te Ede

D.V.zondag 28 juli 2024

09.30 uur ds. J. Lohuis te Scherpenisse

15.00 uur ds. L.M. Jongejan te Ede

Collecten

21 juli

1. Fonds christelijke doeleinden

2. Kerk

3. Instandhouding predikantsplaats

28 juli

1. Diaconie

2. Instandhouding predikantsplaats

3. Kerk

Kinderoppas

21 juli

Nelleke Schoonhoven-Slappendel, Methilde Mulder-Dijkgraaf en Emma Schrijver

28 juli

Annemieke de Fijter-Tramper, Trijntje van den Berg-Huls en Thirza de Greef

Afwezig

Van D.V. 27 juli t/m 3 augustus zijn mijn vrouw en ik een week weg. Bij bijzondere omstandigheden graag bellen naar de scriba of wijkouderling.

Psalmzangavond

D.V. 10 augustus is er een niet-ritmische psalmzangavond vanuit de HHK te Elspeet.

Deze avond zal er gecollecteerd worden voor onze gehandicapten (Stichting Adullam)

Ook zullen er aan het begin en aan het einde van de avond diverse verkooptafels aanwezig zijn, waarvan de opbrengst is voor Stichting Adullam.

Deze avond zal Ds. A. Verschuure uit Genemuiden de opening - meditatie - sluiting verzorgen.

De organist is Arthur de Jong; voor meer informatie kunt u terecht op www.arthurdejong.nl

Aanvang van de avond is 19:00 uur. Allen hartelijk welkom, de toegang is gratis.

Zendingsmiddag Oene

Op D.V. woensdag 21 Augustus 2024 wordt de jaarlijkse tradionele zendingsmiddag weer gehouden in de hervormde kerk te Oene. De aanvang is 13.30 uur. Het thema is: " De Boodschap in deze tijd "

Sprekers zijn:

ds. M. Maas, Rijssen “De inhoud van de Boodschap”
dr. M. Klaassen, Barneveld “De Boodschap gebracht”
ds. J.W. Hooydonk, Oldebroek “De Boodschap ontvangen”

In de pauze en na afloop is er gelegenheid tot het kopen van consumpties, boeken en diverse handwerkartikelen t.b.v. de GZB. Daar wordt aan de uitgang ook een collecte voor gehouden.

Bezoek aan Diest-Leuven-Antwerpen-Brussel (VII)

De laatste plaats die we aandeden op ons driedaagse reisje was de hoofdstad van België, Brussel. De eerste keer dat ik in Brussel kwam was 1975. Dat was in het Heizelstadion waar plaats is voor 50.000 toeschouwers. ‘k Ging echter niet voor een voetbalmatch maar voor een toespraak van Billy Graham. Toen tien jaar later een drama in dat stadion afspeelde bij een voetbalwedstrijd waarbij maar liefst 39 mensen omkwamen vertelde ik op de scheepswerf waar ik toen werkte daar ook wel eens geweest te zijn. Dat hadden de collega’s niet verwacht. Wisten zij veel dat een voetbal stadion omgetoverd kan worden tot een ‘evangelische kathedraal’.

Dit keer was het doel van de reis echter de oude stad van Brussel in verband met de geschiedenis van de reformatie waaronder ook de echte kathedraal valt. We hebben daar gelopen op de Grote markt voor het oude stadhuis waar in 1523 de monniken Hendrik Voes en Jan van Essen om het geloof werden verbrand. Zij waren de eersten in de Nederlanden die de vuurdood wachtte vanwege het getuigen van de waarheid die in Christus is. Luther die het tweetal kloosterlingen ooit in Wittenberg had ontmoet schreef een lied over deze gebeurtenis, overigens het eerste lied dat hij schreef, gevolgd door vele anderen. Hier volgt het in de vertaling van de Lutherse predikant C.M. de Vries (1923-2002):

Een nieuwe lofzang heffen we aan,
zo wil het God de Heere.
Wij zingen wat Hij heeft gedaan,
Zijn grote naam ter ere.
Te Brussel in Zuid-Nederland
heeft aan twee jongelingen
Hij ons getoond Zijn wond're hand,
toen Hij met zegeningen hen rijklijk onderscheidde.

Van deze beiden mocht met recht
de een Johannes heten;
net als broer Hendrik recht en slecht
had hij een goed geweten.
Van de aarde scheidend hebben zij

de erekroon verworven;
zich scharend in der heil'gen rei
zijn zij voor 't Woord gestorven
en martelaars geworden.

De vijand wierp hen in 't gevang
en wilde hen bewegen
met list en dreiging, dagenlang,
Gods waarheid dood te zwijgen.
De Geest maakt de spitsvondigheid
van Leuvens afgezanten tot narrenspel,
hun roem ten spijt:
geen van die knappe klanten
kon ook maar iets bereiken.

Zij zongen zoet, zij zongen zuur,
beproefden vele listen;
de vrienden stonden als een muur,
trotseerden de sofisten.
De vijand had hen onderschat;
hij kon het niet verdragen
dat hij, die zulk een macht bezat,
zo smaad'lijk was verslagen.
Daar moesten zij voor branden.

En toen zij hun de monnikspij
en priesterwijding namen,
vermochten zij dat zonder spijt
van harte te beamen.
Zij dankten God de Heer',
dat Hij zijn kinderen verlostte
van 's duivels poppenkasterij,
die, koste wat het koste,
ons om de tuin wil leiden.

Door Gods genade mochten zij
toen ware priesters worden;
hun levend offer, Hem gewijd,
treedt in in Christus' orde.
Der wereld afgestorven
gaan zij blij naar 's hemels zalen.
De valse waan heeft afgedaan:
geen monnik kan betalen
wat God de mens wil schenken.

Een briefje werd hun voorgelegd
om hardop voor te lezen.
Daarin werd kort en klaar gezegd
wat ze als geloof beleden.
Hun grootste dwaling werd geacht:
'Gij moet slechts God vertrouwen;
niets dan bedrog is 's mensen macht,

geen ziel kan daarop bouwen'.
Daar moesten zij voor boeten.

Men stak twee grote vuren aan,
en die het gadesloegen
verbaasden zich, hoe 't kon bestaan
dat zij die pijn verdroegen.
Zij gaven blij zich in de gloed
en konden lied'ren zingen.
't Werd de sofisten vreemd te moed'
bij deze wondre dingen,
waar God zich in deed kennen.

Begane schande neemt geen keer,
dat zouden zij ervaren.
In plaats van lof en roem en eer
konden zij spijt vergaren.
Zij proeven steeds de bitt're smaak
van 't stuk dat zij bestonden.
De Geest stelt allen aan de kaak:
het bloed uit Abels wonden
blijft Kains schuld verkonden.

Hun as laat in geen eeuwen af,
hij stuift naar alle landen.
Daar helpt geen grens of gracht of graf :
de vijand staat te schande.
Die bij hen leven hun door moord
tot zwijgen heeft gedwongen,
moet nu hun dood aan ieder oord
met aller stem en tongen
hen vrolijk laten zingen.

Zij zijn voor leugens niet beducht:
om 't moordwerk schoon te praten
verspreiden zij een vals gerucht;
't geweten blijft hun knagen.
Gods heil'gen staan zelfs na hun dood
nog bloot aan lasteringen;
zij zeggen dat ternauwernood
de beide jongelingen tenslotte zich bekeerden.

Laat hen maar liegen, altijd door,
't is vruchtloos ondernomen.
Wij danken God de Heer' daarvoor,
zijn Woord is weergekomen.
De zomer staat nu voor de deur,
de winter is vergangen:
de tere bloesems breken door.
Die dit heeft aangevangen,
die zal het ook voleinden.

Vele martelaren volgden Voes en van Essen waaronder ene Gilles Verdickt. Hij sprak bij veroordeling tot zijn verbrandingsdood in 1558 de legendarische woorden: 'Mijne heren, meent gij waarlijk de gelovige christenen die gij ketters noemt, door pijnigen en doden uit te roeien? Ach, gij dwaalt. Geloof, dat de as van mijn lichaam over de stad zal worden uitgestrooid en vele christenen zullen er door opwassen want het bloed der martelaren is het zaad der gelovigen'. Een jaar later werd zijn broer Antonius in Antwerpen gewurgd. Hij werd niet verband maar zijn lichaam aan de vogels ten spijs.

Ook in Brussel is er gedurende de periode 1578-1585 een periode geweest waar het protestantisme wortel mocht schieten. De gemeente is o.a. gediend door Petrus Plancius die naast theoloog ook cartograaf was maar vertrok nadat de Spanjaarden Brussel heroverden naar Amsterdam. Hij behoorde tot de vertalers van het eerste uur van de Statenvertaling. Vanwege zijn kennis en tekenen van de wereldkaart werd hij ook betrokken bij het tegenwoordig zo omstreden werk van de Verenigde Oostindische Compagnie en de Westindische Compagnie. Hij zette zich in voor ziekentroosters aan boord van de schepen en zendingswerk onder de koloniale bevolking. Een ander predikant was Johannes Florianus die eveneens cartograaf was. Hij is voor hij naar Brussel kwam enige tijd predikant geweest in Scherpenisse. Op de vlucht uit Brussel is hij in 1585 onder de rook van Antwerpen gearresteerd en om des geloofs wil verdrongen in een put. Zijn laatste woorden waren: 'Die zijn ziel vindt, zal dezelve verliezen en die zijn ziel verloren zal hebben om Mijnentwil zal dezelve vinden'.

Beide predikanten hebben destijds de kansel betreden van de kathedraal Sint Gudule. Inmiddels is deze –overigens schitterende- kerk al lang weer in gebruik voor de Rooms Katholieke eredienst. De preekstoel die ergens aan de zijkant staat is niet beklommen geweest door het genoemde tweetal. Deze preekstoel is namelijk van recentere datum. Wel is de preekstoel die dateert uit 1699 een preek op zichzelf. Onder de kuip vinden we een afbeelding van Adam en Eva die van de verboden vrucht eten en de boze die hen daartoe stimuleert. Boven de kuip uit zien we een crucifix met daaraan een afbeelding van de Zaligmaker. Een duidelijke preek. Wie van de eerste Adam niet wil weten kan van de tweede Adam (Christus) niet spreken. We bezochten ook het oude stadhuis onder leiding van een gids. Naast alle wetenswaardigheden over dit gebouw sprak de man zijn zorgen uit over de islamisering van België. Hij wees er op dat de kerstmarkt had plaats gemaakt voor een wintermarkt vanwege de

herinnering aan het Kerst=Christus feest. Nu heb ik veel moeite met de benaming van kerstmarkt en dergelijke dingen meer vanwege het feit dat daarmee de geboorte van de Zaligmaker in wereldse sferen getrokken wordt. Het verwijderen van kerst om aan de islam tegemoet te komen vind ik nog veel erger. In het oude stadhuis waar men tot vorig jaar nog gemeenteraad hield is ook de kamer te vinden waar in 1568 het doodvonnis is uitgesproken over Egmond en Hoorne die op de markt voor het stadhuis werden onthoofd. Hoewel beide mannen aan de Rooms Katholieke kerk trouw bleven verzetten ze zich tegen het beleid van kardinaal Granvelle die de inquisitie extra impulsen gaf. Alva gaf geen pardon.

Het paleis waar ooit Margatetha van Parma woonde die het smeekschrift der edelen in 1566 in ontvangst nam is er niet meer. Het werd in 1731 geruineerd door een grote brand. Het koninklijk paleis Koudenberg is er voor in de plaats gekomen en werd gebouwd tussen 1820 en 1826. Koning Willem heeft er tot de breuk met de Noordelijke Nederlanden in 1830 de helft van het jaar gewoond.

Na het bezoek aan een steenkolenmijn kwam er een einde aan het driedaagse tripje. Vol met indrukken kwamen we veilig thuis.

Bij de diensten

Komende zondag hopen we elkaar in de morgendienst te ontmoeten rondom het woord. We lezen Ezechiël 15. In de middagdienst hoopt ds.Jongejan uit Ede het woord te bedienen daar men mij 's middags in Gortel en vervolgens Doetinchem verwacht. De zondag daarop ligt het in de bedoeling om voor anker te liggen in Sneek en daar een morgendienst op een boutiqueschip en een midag/avonddienst in de kerk aldaar te houden. Mijn vrouw en ik hopen namelijk een week met dat schip mee te varen. Kees van Pelt, de directeur van Amicitia met wie ik in Gouda school ging vroeg me het al jaren geleden om mede leiding aan zo'n boottocht te geven. Ik wuifde dat steeds weg maar nu we samen in de pastorie zijn overgebleven dachten we dit maar eens te doen. In uw midden staan ds.Lohuis uit Scherpenisse en opnieuw ds.Jongejan uit Ede op het preekrooster. Gezegende diensten toegewenst.

Ter overdenking

Er behoort meer genade en meer geloof toe om op God te vertrouwen onder Zijn verberging, als onder de luister van Zijn majesteit.

Er behoort meer genade en meer geloof toe om op God te vertrouwen onder ramspoedige en drukkende bedelingen dan onder voorspoedige.

Er behoort meer genade en geloof toe om op God te vertrouwen, wanneer zonde en verdorvenheid de ziel aanvallen en afmatten, dan wanneer deze zich niet doen gevoelen en soms nauwelijks doen bemerken.

(Richard Hill 1732-1808)